

A tudi Peter se je med pogovorom nekako čudežno predramil in radovedno motril tujca, ki se je nato poslovil in šel.

»Mamica, pokaži, kaj mi je prinesel Miklavž!« je zaklical Peter in mu je mati komaj ubranila, da ni skočil iz postelje. Položila je zavoj predenj in ga razvila. Oče in mati sta strmela, Peter se je blaženo smehljajal.

Pred njim je ležala lepa nova zimska obleka, čevlji, topla zimska srajca in še več drugih stvari, med temi nekaj orehov in slaščic.

Peter je bil od sreče ves solzan.

Z belo drobno roko je božal obleko in kakor da bi bila v njej čudežna zdravilna moč, so se dečku

jasnila lica, vročica je izginjala in bi bil najrajši kar vstal ter si pomiril obleko.

A vstati ni smel, mamica ga ni pustila. Naslednjega dne se je oglašil v baraki sam dr. Pravec.

»Križa je prestana,« je zadovoljno kimal, »in dečku še zdravil ne bo treba. Saj ga je menda ozdravilo na čudežen način Miklavževo darilo samo...«

Čez nekaj dni je Peter že spet hitel v šolo. V lepi topli zimski obleki se je počutil tako srečnega, veselega in zadovoljnega, kakor še nikoli dotlej.

Sklenil je, da svojega dobrotnika in svetega Miklavža nikoli v življenju ne bo pozabil...

* * *

Ivan Kraljič

Potovanje na sveti večer

Medved je pomolil nos iz brloga pa ga brž potegnil nazaj. Sneg se je usipal kakor če raztrgaš pernico. »Kaj bi hodil v to neurje, ko mi ni treba?« je zagodrnjal in se vrnil na ležišče. Odprl je radio, poslušal pesmice in se zadovoljno pretegoval.

Zadaj v brlogu je nekdo zajokal. Bila je mlada vila, ki je prebivala z medvedom.

»Kaj je spet?« je zamomljal medved.

»Ko me pa zebe, striček!« je plakala vila. »Poslednja drva sem davi požgala, žerjavica dogoreva in zebe me v roke.«

Medved je nejevoljno vstal, poskusal v kotu sekiro in godrnjal: »To ima človek za to, ker komu kaj dobrega stori! Zakaj mene ne zebe?

Kožuh bi morala imeti kakor jaz. Ampak je že tako: za dobro delo ne žanješ plačila.« Medved se je namreč zavzel za vilo tisto jutro, ko so njene sestre odletele na hrbtu čapelj v južne kraje.

Potem je izlil svojo jezo na suho smreko, ki jo je s sekiro tako obdeloval, da so trske frčale na vse strani. Nato jih je pobral in nesel v brlog. Naložil jih je na žerjavico, puhal vanjo, da mu je pepel letel v oči, in kmalu je ogenj veselo zaplapolal. »No, ne jokaj več, ta koj bo toplo!«

Obrisal si je s šapo oči in se zleknil na ležišče. »Odprl radiol!« Toda namesto pesmice je slišal napovedovalčev glas: »Naznanjamo, da se je izgubil deček, po imenu Pepček. Je majhne postave, velikega nosu in ima polhovo kučmo na glavi. Odšel je z doma neznan kam. Najbrže tava po cerkljanskih gozdovih.«

»Po cerkljanskih gozdovih? To je tukaj!« je zavpila vila. »Morava ga iti iskat, stric!«

»Kolikokrat ti bom še povedal, da me nihče ne spravi v to neurje?« je godrnjal medved, a medtem je že vstajal in capljal ven, vila pa na njem kakor na konju. Zagrebla se mu je v gosti kozlüh, toda sneg se ji je prijemal zlatih las in se ji usipal na gola ramena. Vila je stisnila zobe, a ni rekla nič. Dolgo bi ne bila vzdržala, pa saj ni bilo treba. Iz metelice se je prikazal deček, vlekkel sani za seboj in imel roke rdeče kakor kuhan rak. Vprašal ju je: »Ali grem prav k stari ženici? Ali ni več daleč? Jaz ne morem več hoditi.«

»Pa pojdi k nam, da se boš ogrel!« je dejala vila. Prijela je dečka za roko in ga vedla v brlog.

»In tale sneg si stresi z obleke zunaj, razumeš!« je godrnjal medved in se tudi sam dobro otesel. Potem je legel, zazelhal in si dal spet odpreti radio. Vila je medtem snela Pepčku čepico z glave in jo dala sušit. Postavila mu je k ognju majhen panj, da bi mogel sestiti, in zaprla radio. »Kaj pomeni to?« je zarjovel medved. — »Pepček bo pripovedoval, stric.« je rekla vila. »H kateri stari ženici greš? Nas se ne boj! Jaz sem vila in tale je striček medved. Godrnja od jutra do večera in še ponoči, pa je strašno dober.«

»Saj se ne bojim,« je odgovoril Pepček. »No, h kateri stari ženici?! K tisti v mestu, pri kateri stanuje naša Milka. Morala bi bila priti za božič domov, a ni prišla, češ da je gospodinja bolna in je noče pustiti same. Meni se je po Milki tožilo, naši me niso hoteli pustiti, zato sem kar ušel.«

»Iščejo te že po radiu, ti nepriprav! Le veseli se!« se je oglasil medved. »Noč bo vsak čas, kam pa pojdeš zdaj, kam? V mesto, ne? Kajpak — snega je do kolena in zdaj zdaj bo tema. Kar pojdi, če hočeš!« Obrnil se je v stran in se delal, kakor da ne posluša več.

»Stric,« je mirno rekla vila. »Ali bi ti ne mogel po radiu javiti, da smo dečka že našli? Da ne bo tepen, veš?« — »Kaj pa šel?« se je medved spet obrnil. »Vesel sem, da »komarim« in zastonj poslušam radio, zdaj bom pa še z oddajno postajo komaril, ne? Da bom imel sitnosti z orožniki! To si vila, ko še radia ne razumeš?«

»No, striček, ne hudujte se! Ampak Pepčka ne moreva pustiti samega, to sam veš. Kam bi pa prišel v tem snegu? Pri nas pa tudi ne more ostati, ker ga že iščejo.«

Ne želite si videti, kako je medved divjal, preden ga je vila sprala

vila iz brloga. Toda nič mu ni pomagalo, zgodilo se je, kakor je vila hotela. Ko se je Pepček ogrel in čepica posušila, je hotel oditi. Gle-da . . . vila je zapregla medveda v sani. Iz kota nad ognjiščem je vzela še vrečico z nekakšnimi zelišči. Potem je sedla na sani in rekla: »Sedi k meni, Pepček, bova drug drugega grela! Striček medved naju bo peljal v mesto!«

Milka je bila majhna dijakinja. Iz mesta domov je bilo štiri ure hoda, zato je stanovala v mestu pri osameli stari ženici. Samo kadar sta bila dva praznika, je šla domov in na božič se je veselila. Toda stara ženica je zbolela, Milka je vse pospravila, skuhala in pripravljala skromen sveti večer. Stregla je ženici, z mislimi pa je bila doma. Ravno je hotela pogrniti mizo ob postelji starke, ko so zaškripale stare stopnice, kakor da bi lomastil po njih kak medved. Pa saj je tudi res bil. Ženica se je vzdignila na postelji in obe sta gledali, kdo bo prišel. Najprej je vstopil Pepček, za njim pa medved in vila. Lahko si mislite, kako sta ti dve gledali!

»Naši me niso hoteli pustiti k tebi, Milka, zato sem ušel. V gozdu sem zablodil, a tale medved in vila sta mi pomagala.«

Zdajci je Milka skočila na pošto in javila domov, da se je deček našel. Vila se je medtem bavila z ženico. Skuhala ji je zelišča, ki jih je prinesla s seboj, in ženici je prešla bolezen, kakor bi pihnil. Takoj je vstala, in preden se je Milka vrnila, je bilo na mizi že majhno božično drevesce, potica in sladka češpljeva kaša. Dali so je tudi medvedu poln krožnik. Nečesa tako dobrega še ni jedel. Tako mu je šlo v slast, da mu je kar škripalo za ušesi. Potem je krožnik tako čisto polizal, da se je svetil kakor srebro. Zadovoljno je mrmral: »Včasih pride tudi plačilo za dobro delo!« Zlezal je pod posteljo, da bi malo podremal, in samo tega mu je bilo žal, da ženica nima radia. Toda Milka in vila sta peli božične pesmi, da ju je bilo veselje poslušati.

Zjutraj se je pripeljal oče z najetim avtom po Pepčka in Milko. Kaj bi tu delala, ko je ženica že zdrava? Še sama jo je pošiljala domov in se zahvaljevala, ker se je dobra deklica tako žrtvovala.

»Pa mi pokažite še medveda in vilol!« je dejal oče. Toda ta dva sta izgínila že ponoči, ko je vse zaspalo. In tako oče še danes ne ve, ali je bilo vse to dobesedno tako. In jaz tudi ne, lahko mi verjamete.

* * *

K polnočnici v češki vasi

*Zvezde žarijo,
zvonovi zvonijo,
vabijo v cerkev*

*k polnočnici nas.
Zunaj je sneg in pritiska mraz,
vzemimo kožuhe,
zbudimo lenuhe,
pojdimo krepkih nog
tja, kjer je Bog,
ki se rodil je božično noč . . .
Kakor pastirji so peli nekoč,
bomo molili, prosili Boga,
naj dobro voljo in mir nam da.
Miru in ljubezni želimo si vsi,
ki smo trpeli osamljeni.
Jezušček v jasticah spi mirnó,
nič se ne bojmo, spet boljše bo!*